

[Petra Petersen.]

kravet om hjælp og beskyttelse af kvinden som moder.

Befolkningsskommissionen var opmærksom på alle de årsager, der var til, at befolkningen ikke ønskede at sætte børn i verden, og den sagde i sin betænkning (befolkningsskommissionens betænkning s. 13), at såfremt alle udgifter, der er forbundet med en fødsel, fuldtud skulle betales af den enkelte families indtægt, så ville det for størstedelen af befolkningen føles som en meget hård belastning af familiens økonomi. Og yderligere siger kommissionen, at man må regne med, at hvis udgifterne hviler på den enkelte familie alene, så vil det betyde, at et stort antal fødsler vil blive gennemført på en lidet betryggende måde såvel for moder som for barn.

Jeg har ved tidligere lejligheder påvist, at vi herhjemme ikke har gennemført love, der sikrer hjælp omkring fødslen, når læge- og jordemoderhjælp undtages. Ganske vist er det rigtigt, som det har været sagt her i dag, bl. a. af den højtærede socialminister, at vi har fået en lov om husmoderafløsning, ifølge hvilken der dog — bortset fra familier med meget lave indtægter eller med mange børn — skal betales for hjælpen. Vi har også fået mødrehjælpinstitutionerne, men her gælder det samme: vi ved, at den gifte moder ikke har store muligheder for at få hjælp af økonomisk art, det siger sig selv, når vi ved, at mødrehjælpen kun råder over forholdsvis små midler.

Det er heller ikke blevet lettere at klare dagen og vejen i de 20 år, der er gået, siden befolkningsskommissionen påbegyndte sit arbejde og fandt ud af, at det var nødvendigt at støtte familierne for at betrygge moder og barn ved en fødsel. Ganske vist er prisniveauet i dag et ganske andet, end det var dengang, og man kan vel undertiden, når man ser på befolkningens indtægter, synes, at lønningerne ligger ret højt. Men lettere at klare sig i dag end dengang er det nu ikke blevet. Nu som dengang ligger det sådan, at f. eks. en ar-

bejdsmand uden akkord har svært ved at få det til at løbe rundt, og hvis man tager de familier, som i dag sidder i en ejendom med de høje huslejer, kan man roligt sige, at det ikke kan løbe rundt. Der findes jo familier, endda ikke så få, der i husleje med delvis varme pr. måned betaler en ugeløn, og det vil sige, at selv indtægter på 9 000—10 000 kr., der på papiret ser nogenlunde godt ud, ikke rækker særlig langt i dag. Tænk alene på priserne på fødevarer, på en række så nødvendige forbrugsvarer som rugbrød, mælk, havregryn og kartofler, tænk på, hvad det koster i dag for en familie at eksistere, når man bare regner med, hvad de varer koster, der bruges i husholdningen! Ser man bare på de høje skatter og de store huslejer, er det kun meget lidt, der bliver tilbage af en arbejderfamilies indtægt til det kulturelle behov, til tøj eller til fornyelse af hjemmet. Skal man så yderligere — og det skal man i dag — regne med en arbejdsløshed af længere eller kortere varighed, tror jeg, det siger sig selv, at der intet bliver tilbage til opsparing til en forestående fødsel. Vore kommunalfolk — og der sidder jo en del kommunalfolk her i dette høje ting — kan vel også tale med om, hvordan man rundt om i kommunerne må hjælpe familier med mange børn eller familier, hvor der indtræder sygdom, også selvom familien har en indtægt, der ser relativt høj ud.

Den sikreste målestok for de stigende økonomiske vanskeligheder for den brede befolkning er, at de gifte kvinder i meget, meget stor udstrækning i dag må tage arbejde udenfor deres hjem. En trediedel af byerhvervenes arbejdskraft er kvinder, og heraf igen er en trediedel gifte kvinder. I 1930 var der 40 000 gifte kvinder i erhvervene eller 6 pct. af vort lands gifte kvinder. I 1940 steg det til 92 000, d. v. s. 11 pct., og i 1951 var antallet af gifte kvinder, der arbejdede i erhvervene, steget til 228 000 eller 22 pct. af samtlige gifte kvinder. Jeg synes, det giver os lidt at tænke på. For når så mange kvinder i dag søger arbejde udenfor deres hjem, er årsagen den, at